

Plenaire vergadering van de Hoge Raad voor de Statistiek
Donderdag 19 november 2020 (10u. – 11u.35)

[Notulen P.V. 2020/nr.2](#)

Leden van de Hoge Raad voor de Statistiek:

De heer P. Deboosere – *Voorzitter*

Mevrouw V. Burnel, de heer M. Callens, mevrouw A. Carton, de heer E. Cornelis, de heer D. De Baets, mevrouw L. De Guissme (voor de heer O. Plasman), mevrouw G. Desimone, mevrouw N. De Vadder (voor de heer F. Jadoul), mevrouw C. Faes, de heer O. Goddeeris (voor de heer N. Waeyaert), de heer K. Grosse-Erdmann, de heer B. Hertveldt, de heer J. Krott, de heer J. Leroy, de heer G. Loosveldt, mevrouw V. Maghe, de heer K. Neels, de heer R. Tahiri, de heer P. Teirlinck, mevrouw I. Thomas, de heer R. Van Dam, mevrouw F. Vanderkelen, de heer C. Van Laere, mevrouw K. Van Overmeire, de heer R. Van Rossem, de heer F. Vesentini, mevrouw A. Wuillaume

Uitgenodigd:

De heer D. Miel – Statbel → Voor punt 3 op de agenda
 De heer S. Morchide – Statbel → Voor punt 3 op de agenda

Verontschuldigd:

De heer B. Lejeune, de heer R. Rollier, mevrouw A. Sierens, mevrouw R. Thys, mevrouw E. Vandervieren

Afwezig:

De heer R. Acx, de heer M. Boghaert, de heer A. Delbarre, de heer E. Eysackers, de heer F. Huyghe, mevrouw F. Kirakoya (*vicevoorzitster*), de heer J.-P. Liebaert, mevrouw J. Screurs, de heer V. Vandenberghe, de heer P. Van der Hallen, de heer S. Van de Venster, de heer P. Van Ongevalle

Secretariaat:

De heer Ph. Mauroy – *Secretaris*
 De heer C. Cornelis – *Adjunct-secretaris*

Nr.	Punten op de agenda
I	<p><i>Goedkeuring van de agenda voor de plenaire vergadering van donderdag 19 november 2020</i></p> <p>➤ Beslissing De agenda voor de vergadering wordt unaniem goedgekeurd.</p> <p><i>Opmerking: Het secretariaat heeft op 19 november 2020 de powerpointpresentaties van de plenaire vergadering doorgemailed naar alle leden van de Hoge Raad voor de Statistiek.</i></p>

II	<p>Goedkeuring van de notulen P.V. 2020/nr.1 van de plenaire vergadering van 20 februari 2020</p> <p>➤ Beslissing</p> <p>De notulen P.V. 2020/nr.1 van de plenaire vergadering van 20 februari 2020 worden unaniem goedgekeurd.</p>
III	<p><i>Voor advies: Ministerieel besluit tot wijziging van bijlage I van het koninklijk besluit van 12 oktober 2015 waarbij een maandelijks statistisch onderzoek bij steekproef naar het omzetcijfer verwezenlijkt door de kleinhandelondernemingen wordt voorgeschreven door de Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium</i></p> <p>➤ Toelichting</p> <p>De enquête naar de kleinhandel is een maandelijks enquête die door de Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium (hierna Statbel genoemd) wordt uitgevoerd bij kleinhandelondernemingen. Deze enquête verzamelt het maandelijks bedrag van de verkoop inclusief btw, uitsluitend in de kleinhandel. De statistiek van de kleinhandel is gebaseerd op het koninklijk besluit van 12 oktober 2015. Deze statistiek wordt momenteel gebruikt om de maandelijks indexcijfers van de kleinhandel te berekenen, zoals voorgeschreven door de Europese verordening EC 1165-1998.</p> <p>De nieuwe Europese kaderverordening voor ondernemingsstatistiek, ‘FRIBS’ (<i>Framework Regulation Integrating Business Statistics</i>), werd in 2019 aangenomen. Het jaar 2021 zal het referentiejaar zijn voor een groot deel van de ondernemingsstatistiek in dit FRIBS-kader. Deze nieuwe verordening vereist andere opsplitsingen van de activiteitsnomenclatuur NACE-rev.2 voor de kleinhandel dan diegene die voorzien zijn in de verordening EC 1165-1998 en latere wijzigingen ervan. Het FRIBS-kader vraagt Statbel ook om een index te berekenen voor de totale handel. Momenteel worden de indexcijfers van de kleinhandel berekend op basis van een maandelijks enquête en worden ze één maand na de referentiemaand gepubliceerd. De indexcijfers van de groothandel worden op kwartaalbasis berekend aan de hand van de (maandelijks en driemaandelijks) btw-aangiften en worden twee maanden na het referentiekwartaal gepubliceerd.</p> <p>Voortaan beveelt Statbel het gebruik van de btw-gegevens voor de kleinhandel aan. Tot eind 2019 ontving Statbel maandelijks de btw-aangiften van de FOD Financiën, op de tweede dag van elke maand. Deze gegevens kwamen te laat om te kunnen worden gebruikt voor de berekening van de indexcijfers van de kleinhandel (interne publicatie en verzending naar Eurostat op T+30). Sinds 2020 is de frequentie van de verzending van de maandelijks btw-gegevens naar Statbel verhoogd tot een wekelijkse levering. Statbel beschikt nu dus voldoende vroeg over de btw-gegevens om ze te gebruiken voor zijn berekeningen.</p> <p>Uit een vergelijkende studie blijkt dat het merendeel van de gegevens die via onze enquête worden verzameld, overeenstemmen met de btw-gegevens. Bovendien werden de indexcijfers (vanaf 2015) herberekend aan de hand van alle maandelijks btw-aangiften van de kleinhandelondernemingen.</p> <p>Op basis van zijn analyses stelt Statbel voor om voornamelijk gebruik te maken van de maandelijks btw-aangiften en via een enquête bepaalde belangrijke ondernemingen te blijven bevragen (zoals bijvoorbeeld ondernemingen die lid zijn van een btw-eenheid).</p> <p>De herziening van de enquête over de kleinhandel is dus gebaseerd op twee assen: beantwoorden aan de FRIBS-eisen en ervoor zorgen dat de maandelijks btw-gegevens exhaustief kunnen worden gebruikt om de administratieve last voor de bedrijven te verminderen. Ongeveer 300 bedrijven zullen nog steeds de Statbel-enquête beantwoorden tegenover in totaal 2.600 bedrijven momenteel.</p> <p>➤ Bespreking</p> <p>De leden van de Hoge Raad voor de Statistiek geven opmerkingen en verzoeken om aanvullende informatie over: de soort omzetcijfer waarop deze statistiek betrekking heeft (in waarde of volume), de verklaring voor het verschil van +/- 5% dat is waargenomen tussen de curves voor cijfers die afkomstig zijn van enquêtegegevens of btw-gegevens en het belang van het bijhouden van twee bijkomende informatiebronnen hier, de gevolgde methodologie voor bedrijven die enkel een driemaandelijks (en niet maandelijks) btw-aangifte hebben, en de beschikbaarheid van deze gegevens op termijn voor onderzoekers.</p> <p>➤ Beslissing</p> <p>De Hoge Raad voor de Statistiek brengt unaniem gunstig advies uit over het voorstel van ministerieel besluit tot wijziging van bijlage I van het koninklijk besluit van 12 oktober 2015 waarbij een maandelijks statistisch</p>

onderzoek bij steekproef naar het omzetcijfer verwezenlijkt door de kleinhandelondernemingen wordt voorgeschreven door de Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium, zoals op de plenaire vergadering werd voorgelegd door Statbel.

Geïntegreerd statistisch programma 2019 van het IIS – Voorstelling van de stand van zaken

➤ **Toelichting**

Het Samenwerkingsakkoord van 15 juli 2014 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest, het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de regels voor de werking van het Interfederaal Instituut voor de Statistiek, van de raad van bestuur en de wetenschappelijke comités van het Instituut voor de nationale rekeningen, verduidelijkt dat het Interfederaal Instituut voor de Statistiek (hierna het IIS genoemd) jaarlijks een geïntegreerd statistisch programma opstelt (hierna afgekort als ‘GSP’). Dit programma bevat afspraken over gemeenschappelijk op te stellen openbare statistieken of acties die de kwaliteit van de statistieken moeten bevorderen en de globale antwoordlast moeten verlagen.

De verschillende voorbereidende werkzaamheden voor de uitwerking van het GSP 2019 werden gerealiseerd binnen een specifieke werkgroep die is opgericht door de raad van bestuur van het IIS en die belast wordt met het programma van statistisch werk. Die werkgroep is samengesteld uit het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA), het Institut wallon de l'évaluation, de la prospective et de la statistique (IWEPS), de Vlaamse Statistische Autoriteit (VSA), de Nationale Bank van België, het Federaal Planbureau en Statbel.

In mei 2018 valideerde de raad van bestuur van het IIS de verschillende samenwerkingsverbanden die in het GSP 2019 van het IIS dienen te worden opgenomen. Overeenkomstig het huishoudelijk reglement wordt de samenwerking tussen de partners van het IIS geregeld door *Service Level Agreements* (SLA). De SLA's inzake de samenwerkingsverbanden die opgenomen werden in het GSP 2019, werden goedgekeurd door de raad van bestuur van het IIS op 21 november 2018.

Het betreft de volgende SLA's:

IV

- ‘Verbetering van de kwaliteit van de btw-statistieken (verlenging)’: De doelstelling was hier de kwaliteit van de btw-statistieken te verbeteren. Het gaat voornamelijk over het opsporen van bestaande problemen en over door te voeren rechtzettingen.
- ‘Gegevens en statistieken uit de databank van de huurcontracten’: Deze SLA had enerzijds als doelstelling de gegevens van de databank inzake de huurcontracten van de Algemene Administratie Patrimoniumdocumentatie (AAPD – FOD Financiën) te gebruiken voor de uitwerking van statistieken en anderzijds om de kwaliteit van deze gegevens te bestuderen om verbeteringen voor te stellen voor de registratie in de databank.
- ‘Gegevens over mobiliteit’: Deze SLA had als doelstelling de coördinatie van de verzameling en de verwerking van de gegevens over mobiliteit te verbeteren.
- ‘Census – Woningen’: Deze SLA had als doelstelling de databank “woningen” van de Census te verbeteren.
- ‘Nationale enquête – Gender-Based Violence’: Deze SLA had als doelstelling de verplichtingen van alle betrokken partijen te definiëren door de uitwerking van een organisatorisch en financieel scenario tussen instellingen op verschillende bevoegdheidsniveaus, met het oog op de uitvoering van deze Europese enquête voor België in 2021.
- ‘Haalbaarheidsstudie over de levering van openbare jaarstatistieken over reizigers- en goederenvervoer per spoor’: Het ging over het definiëren van de verplichtingen van alle partijen die betrokken zijn bij de levering van openbare statistieken over vervoer.
- ‘Onderwijsgegevens: opvolging van de actiepunten’: Deze SLA had als doelstelling de verplichtingen te definiëren van alle partijen die betrokken zijn bij de gegevens over onderwijs en de opvolging van de overeengekomen actiepunten te verzekeren.
- ‘Europese Statistiekolympiade’: De doelstelling was om de verplichtingen van alle partijen die betrokken zijn bij de organisatie van de Europese Statistiekolympiade in België te definiëren.

De werkgroep van het IIS, die belast is met het programma van statistisch werk, heeft vervolgens de opvolging van de vooruitgang van de verschillende ad hoc-werkgroepen die voor de uitvoering van het GSP 2019 zijn opgericht en, overeenkomstig het bovengenoemde Samenwerkingsakkoord, is vandaag een vertegenwoordiger van het IIS gekomen om de Hoge Raad voor de Statistiek te informeren over de uitvoering van dit programma (voor een overzicht van de verkregen resultaten, zie de slides 22 tot 39 van de presentatie die tijdens de plenaire vergadering werd getoond en die per e-mail door het secretariaat is verstuurd).

➤ **Bespreking**

De leden van de Hoge Raad voor de Statistiek maken opmerkingen en stellen vragen over bijkomende informatie, onder meer over het volgende: voor de SLA met betrekking tot het verstrekken van jaarlijkse openbare statistieken over het reizigers- en goederenvervoer per spoor, de mogelijkheid te onderzoeken om, indien de gegevens niet door de overheidsbedrijven aan de verschillende statistische autoriteiten worden verstrekt, deze gegevensoverdracht op te nemen in hun beheerscontract; voor de SLA over onderwijsgegevens (opvolging van de actiepunten), het feit dat men weet wanneer deze gegevens beschikbaar zullen zijn, voor wie, en of er koppelingen mogelijk zijn tussen deze gegevens over diploma's en andere bestaande databanken (over dit punt verklaart Statbel dat het de ontvangen gegevens nu zal exploiteren en voor zijn eigen behoeften zal koppelen; vervolgens zal hij deze natuurlijk beschikbaar stellen aan onderzoekers, die ook zullen kunnen vragen naar koppelingen met andere databanken, in overeenstemming met de vastgestelde wettelijke bepalingen); of over eventuele nieuwe statistische behoeften die zich voordoen, zoals over juridisch telewerk of werkgelegenheid in de platformeconomie, en hoe daaraan kan worden voldaan.

➤ **Beslissing**

Rekening houdend met de uitwisselingen in de plenaire vergadering is overeengekomen dat een werkgroep van de Hoge Raad voor de Statistiek over 'Nieuwe statistische behoeften: telewerk & platformeconomie' zal worden opgericht (zie de e-mail van het secretariaat over dit onderwerp van 20 november 2020).

De taak van deze werkgroep zal erin bestaan om te bestuderen wat er op dit moment al bestaat in termen van gegevens in deze verschillende domeinen, welke eventuele statistische ontwikkelingen al aan de gang zijn of die in de nabije toekomst gepland zijn, en vervolgens een voorstel te doen als er nog steeds een gebrek aan betrouwbare gegevens is.

Rol & Opdracht van de Hoge Raad voor de Statistiek binnen het Belgisch statistisch landschap

➤ **Toelichting**

Tijdens de plenaire vergadering van 20 februari 2020 werd overeengekomen dat de bespreking van de rol en de opdracht van de Hoge Raad voor de Statistiek binnen het Belgische statistische landschap opnieuw op de agenda van de volgende vergadering van de Hoge Raad voor de Statistiek zou worden geplaatst.

De heer Philippe Mauroy (secretaris van de Hoge Raad voor de Statistiek) heeft een korte presentatie voorbereid, waarin wordt herinnerd aan de huidige missies van de Hoge Raad voor de Statistiek, alsook aan zijn structuur inclusief een visie op de praktijken op regionaal niveau (zie slides 41 tot 48 van de presentatie die het secretariaat per e-mail heeft gestuurd).

Er zijn ook enkele discussiepunten aan de leden voorgelegd om het debat op gang te brengen. Deze zijn gegroepeerd rond drie thema's (mandaat, vertegenwoordiging en werking) en hebben de vorm van de volgende open vragen:

- Wordt het mandaat van de HRS (cf. KB van 1998) volgens u vandaag naar behoren uitgeoefend ?
- Moet dit mandaat worden aangepast, rekening houdend met de evolutie van het Belgisch statistisch systeem ?
- Moet de HRS haar actieterrein beperken tot de federale openbare statistieken of moet ze een ruimere visie hanteren ?
- Weerspiegelt de samenstelling van de HRS de huidige Belgische institutionele realiteit en socio-economische omgeving ?
- Moet de vertegenwoordigingsstructuur worden hervormd om deze in overeenstemming te brengen met de nieuwe realiteit ?

	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe kan, in het kader van de werkzaamheden van de HRS, worden gezorgd voor een optimaal evenwicht tussen de academische en niet-academische expertise, het meedelen van de behoeften van de gebruikers en de positie van de producenten ? • Hoe kan men rekening houden met het kader van het Belgisch statistisch systeem ? • Is er behoefte aan een link/overleg met soortgelijke regionale instanties ? • Moet er een link worden gelegd tussen de academische vertegenwoordiging van de verschillende federale en gewestelijke instanties ? <p>➤ Bespreking</p> <p>De voorzitter stelt voor om een eerste discussieronde te houden over deze drie onderwerpen betreffende het mandaat, de vertegenwoordiging en de werking van de Hoge Raad voor de Statistiek, zodat iedereen zijn of haar eerste ideeën kenbaar kan maken. Uit deze eerste besprekingen is gebleken dat moet worden nagedacht over het proactieve karakter van de adviezen van de Hoge Raad voor de Statistiek, over het bepalen van de bestemmingen van deze adviezen en over de wijze waarop nieuwe behoeften op het gebied van de statistiek moeten worden geformuleerd (met name in het kader van de onderwerpen die in de samenleving een onderwerp van discussie zijn).</p> <p>➤ Beslissing</p> <p>Rekening houdend met de uitwisselingen in de plenaire vergadering is overeengekomen dat elk lid van de Hoge Raad voor de Statistiek, op vrijwillige basis, een aanvullende schriftelijke bijdrage kan leveren met betrekking tot de verschillende hierboven gestelde vragen (zie de e-mail van het secretariaat over dit onderwerp van 20 november 2020).</p> <p>Zodra deze inbreng van de leden door de Voorzitter en het secretariaat is samengevat, kan de bespreking worden voortgezet tijdens een volgende plenaire vergadering van de Hoge Raad voor de Statistiek.</p>
VI	<p>Mededelingen van het secretariaat van de Hoge Raad voor de Statistiek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planning 2021 van de plenaire vergaderingen <p>Voor 2021 zijn de plenaire vergaderingen van de Hoge Raad voor de Statistiek gepland op donderdag 4 maart 2021 (10u00 – 12u30), donderdag 17 juni 2021 (10u00 – 12u30) en donderdag 18 november 2021 (10u00 – 12u30).</p>

[ondertekend]
 De Voorzitter,
 Patrick DEBOOSERE

Philippe
 Mauroy
 (Signature)

Digitally signed by
 Philippe Mauroy
 (Signature)
 Date: 2020.12.08
 10:20:36 +01'00'

De Secretaris,
 Philippe MAUROY